



УКРАЇНА  
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ  
САФ'ЯНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ  
ІЗМАЇЛЬСЬКОГО РАЙОНУ  
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ  
**РІШЕННЯ**

«22» січня 2021

№ 17

**Про затвердження Програми  
з локалізації та ліквідації амброзії  
полинолистої на території  
населених пунктів Саф'янівської  
сільської ради Ізмаїльського району  
на 2021-2025 роки**

На виконання розпорядження Одеської обласної державної адміністрації від 12.04.2018 року за № 355/А-2018 року з метою впровадження комплексу заходів з виявлення вогнищ небезпечного карантинного бур'яна – амброзії полинолистої, відповідно до ст.33 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", виконавчий комітет Саф'янівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області

**ВИРІШИВ:**

1. Рекомендувати сесії сільської ради затвердити Програму з локалізації та ліквідації амброзії полинолистої на території населених пунктів Саф'янівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області на 2021-2025 роки (додається).
2. Саф'янівській сільській раді забезпечити фінансування видатків на заходи щодо локалізації та ліквідації амброзії полинолистої на території населених пунктів Саф'янівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області на 2021-2025 роки.
3. Контроль за виконанням даного рішення покласти на керуючого справами Саф'янівської сільської ради Суддю Вячеслава Михайловича

Саф'янівський сільський голова

Наталія ТОДОРОВА

**ПРОГРАМА**  
**з локалізації та ліквідації амброзії полинолистої**  
**на Саф'янівській сільській територіальній громаді**  
**Ізмаїльського району Одеської області**  
**на 2021-2025 роки**

**1. Проблема, для розв'язання якої розроблена Програма**

Програма розроблена та прийнята в зв'язку з необхідністю попередження розповсюдження амброзії полинолистої на території Саф'янівської сільської територіальній громаді Ізмаїльського району Одеської області (перелік додається) та на виконання розпорядження Одеської обласної державної адміністрації від 12.04 2018 року за №355/А-2018 з метою впровадження комплексу заходів з виявлення та ліквідації в разі виявлення вогнищ небезпечного карантинного бур'яна.

За даними щорічних обстежень, що проводять фахівці управління фітосанітарної безпеки Держпродспоживслужби, в населених пунктах Одеської області набуває небезпечне поширення карантинний організм - амброзія полинолиста, що відображає загальне погіршення екології землі.

Амброзію полинолисту, що поширюється в межах населеного пункту, з повним правом можна назвати екологічно небезпечним бур'яном. Добре відомо, що пилок амброзії викликає у людей захворювання – амброзійний поліноз. У період цвітіння амброзії від цього захворювання страждає велика кількість людей, особливо алергіків. У людей втрачається працездатність, опухають слизові оболонки верхніх дихальних шляхів та очі, з'являється нежить і сльозотеча, розвивається астма. Лікування алергії, яка викликана пилом амброзії довге і важке.

Розвиваючи велику надземну вегетативну масу, амброзія полинолиста здатна в польових умовах витіснити і пригнічувати як культурні рослини, так і бур'яни. В результаті надмірного висушування й виснаження ґрунтів урожай сільськогосподарських культур значно знижується, а при великому забур'яненні культурні рослини гинуть. Велику шкоду амброзія завдає сіножатям та пасовищам.

**2. Аналіз причин виникнення проблеми**

Амброзія полинолиста засмічує подвір'я та вулиці, присадибні ділянки, сади, парки, городи, пустирі, узбіччя доріг, залізничні насипи, береги річок та ставків. На полях амброзія полинолиста засмічує посіви особливо просапних культур, однорічних кормових трав, технічних культур, а також полезахисні смуги. Переноситься насіння амброзії полинолистої з насінневим матеріалом, відходами, соломою, транспортними засобами, тваринами та людиною, розноситься водою під час повені, злив и при зрошенні.

Причина швидкого поширення амброзії полинолистої полягає в тому, що даний вид рослин має ряд біологічних особливостей, які дозволили і дозволяють йому швидко поширюватися по території України. До таких особливостей відносяться:

1. Висока насіннева продуктивність
2. Насіння молочної та воскової стиглості здатне дозрівати і давати повноцінні сходи. Особливість тривалий час не втрачати життєздатність в ґрунті зумовлює утворення значного за обсягом ґрунтового банку насіння даного виду.
3. Рослина має потужну кореневу систему.
- 4 Рослина здатна добре витримувати (до двох тижнів) підтоплення, утворюючи при цьому додаткове коріння.
5. Рослині властива висока регенераційна здатність. Наприклад, після культивування частини рослини, що присипані вологим ґрунтом, здатні утворювати додаткове коріння і добре приживатися. При скошуванні амброзія полинолиста (до утворення насіння) здатна давати від кореневих частин нові паростки, які утворюють суцвіття і формують життєздатне насіння.

6. Вид має високу ступень пластичності щодо температури повітря та вологості ґрунту, сходи добре адаптовані до високого ступеня освітленості.

### **3. Мета Програми**

Метою програми є проведення комплексу заходів по локалізації та ліквідації амброзії полинолистої та визначення основних напрямків для стабілізації та ліквідації вогнищ карантинного бур'яну (у разі його виявлення) протягом 2021-2025 років на території всіх населених пунктів Саф'янівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області.

Основними завданнями програми є:

- привернути увагу населення та громадськості до проблеми, пов'язаної із засміченням земель карантинним бур'яном;
- провести карантинні заходи з ліквідації виявлених вогнищ карантинного бур'яну – амброзії полинолистої у населених пунктах, у полях сільськогосподарського призначення, на узбіччях доріг тощо;
- провести боротьбу та ліквідацію вогнищ амброзії полинолистої у населених пунктах;
- ліквідувати вогнища карантинного бур'яну на узбіччях доріг;
- провести боротьбу та знищення карантинного бур'яну у полях сільськогосподарського призначення силами власників земельних ділянок;
- ліквідувати вогнища амброзії полинолистої на залишених полях та пустирах;
- провести боротьбу з карантинним бур'яном хімічним, агротехнічним, механічним та іншими дозволеними в межах населених пунктів методами, що повинні застосовуватися одночасно;
- особливу увагу приділити ознайомленню з карантинним бур'яном у навчальних закладах: школах, гімназіях, ліцеях та інших;
- в разі недостатньої ефективності застосованих заходів боротьби у виявлених вогнищах амброзії полинолистої сприяти запровадженню районною держадміністрацією карантинного режиму з подання державного фітосанітарного інспектора згідно Закону України «Про карантин рослин»

### **4. Шляхи та засоби розв'язання проблеми**

Для досягнення мети цієї програми необхідним є проведення ліквідації карантинного бур'яну у два етапи, що дозволить на першому етапі знизити його чисельність пригнітити ріст та розвиток, а на другому етапі ліквідувати його та створити умови для негайної локалізації та знищення у разі наступного виявлення. Одним з оптимальних варіантів розв'язання цієї проблеми є залучення широкої громадськості на добровільних засадах та одночасне застосування комплексу заходів.

З метою забезпечення збалансованих та комплексних заходів боротьби з амброзією полинолистою в найближчі роки пріоритетне значення буде надаватись: механічним, агротехнічним та хімічним методам боротьби, що застосовуються одночасно.

У населених пунктах:

- скошування рослин амброзії полинолистої перед цвітінням в період бутонізації;
- виривання рослин амброзії з корінням та їх знищення шляхом спалювання у спеціально призначених місцях або подрібнення з наступним захороненням решток у санітарних ямах з використанням гасу чи вапна;
- знищення рослин амброзії на засмічених ділянках агротехнічним методом та наступним висівом на цих ділянках багаторічних низькорослих трав або газонних трав.

На узбіччях доріг:

- застосування для сприскування гербіцидів відповідно до переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні.

У полях сільськогосподарського призначення:

- дотримання технологій обробітку ґрунту, що включає своєчасний передпосівний обробіток ґрунту, оптимальні строки сівби, догляд за посівами, збирання тощо;
  - застосування для сприскування гербіцидів відповідно до переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні;
  - дотримання сівозміни, обов'язковий висів просапних культур та багаторічних трав, що повинні чергуватися, по можливості не висівати протягом 3-х років на ураженому полі соняшник, кукурудзу тощо;
  - передпосівне внесення у ґрунт гербіцидів з проведенням двохразового лушення.
- У залишених полях та пустирах:
- скошування рослин амброзії полинолістої до цвітіння;
  - обробка полів гербіцидами суцільної дії;

## **5. Строки виконання Програми**

Передбачається оперативне реагування у випадках виявлення вогнищ амброзії полинолістої в населених пунктах Саф'янівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області за підсумками щорічних обстежень на протязі 2021-2025 років фахівцями Держпродспоживслужби.

## **6. Контроль за виконанням Програми**

Фахівець управління фітосанітарної безпеки Головного управління Держпродспоживслужби Одеської області згідно з Законом України "Про карантин рослин" проводить контроль за проведенням заходів по локалізації та ліквідації вогнищ амброзії полинолістої на території Ізмаїльського району, в тому числі в населених пунктах Саф'янівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області.

## **7. Очікувані результати виконання Програми**

Реалізація Програми дасть можливість на кінець 2025 року:

- запобігти зараженню амброзією полинолістою населених пунктів Саф'янівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області;
- забезпечити раціональне використання земель;
- зберегти природну родючість ґрунтів та екологію сільськогосподарських земель;
- підвищити ефективність виробництва сільськогосподарської продукції.

## **8. Фінансове, матеріально-технічне забезпечення та використання трудових ресурсів для виконання Програми**

Фінансування карантинних заходів згідно Програми здійснюється за рахунок коштів бюджету Саф'янівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області, коштів осіб та інших не заборонених законами України джерел.

Проведення контрольних обстежень території населених пунктів сільської ради з метою виявлення вогнищ амброзії полинолістої та інших карантинних бур'янів фінансується за рахунок коштів Головного управління Держпродспоживслужби Одеської області.

## **9. Заходи з локалізації та ліквідації карантинного бур'яну амброзії полинолістої**

**в населених пунктах Саф'янівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області на 2021-2025 роки**

№№ з/п	Заходи	Виконавці	Строки проведення
1.	Доведення вимог Програми з ліквідації амброзії полинолистої до органів місцевого самоврядування, населення, землекористувачів та землевласників	Виконком Саф'янівської сільської ради, сільгоспвиробники	З моменту прийняття та до 1 квітня щорічно
2.	Контроль за фітосанітарним станом ввезеної продукції рослинного походження	Управління фітосанітарної безпеки Головного управління Держпродспоживслужби Одеської області	Постійно
3.	Сертифікація рослинної продукції, що вивозиться з карантинних зон	Управління фітосанітарної безпеки Головного управління Держпродспоживслужби Одеської області	Постійно
4.	Обстеження та виявлення нових вогнищ	Управління фітосанітарної безпеки Головного управління Держпродспоживслужби Одеської області, органи місцевого самоврядування із залученням землекористувачів та землевласників	Постійно
5.	Організація боротьби з амброзією полинолистою	Управління фітосанітарної безпеки Головного управління Держпродспоживслужби Одеської області, органи місцевого самоврядування	Постійно
6.	Боротьба з амброзією полинолистою на засмічених площах	Органи місцевого самоврядування із залученням землекористувачів та землевласників, комунальних підприємств по озелененню території та інші	Постійно
7.	Популяризація знань з даного питання	Управління фітосанітарної безпеки Головного управління Держпродспоживслужби Одеської області	Постійно
8.	Контроль за проведенням карантинних заходів землекористувачами та землевласниками	Управління фітосанітарної безпеки Головного управління Держпродспоживслужби Одеської області	Постійно